

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2023 m. gegužės 23 d. Nr. 21RE- (AG-231/03-2023)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Žydrūno Plytniko (posėdžio pirmininkas), Remigijaus Kalašnyko (pranešėjas), Ingos Lipnickienės ir Mindaugo Siaurio,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. X. patikslintą skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2023-03-02 rašto Nr. RKD-700 panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja X. X. (toliau – pareiškėja) patikslintu skundu Komisijos prašo: 1. išreikalauti iš Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) visus sprendimus, kurių pagrindu pareiškėjai buvo paskaičiuotas PVM laikotarpiu nuo 2021 m. rugpjūčio mėn. iki 2023 m. sausio 31 d. imtinai ir susiję delspinigiai; 2. panaikinti Inspekcijos 2023-03-02 raštą „Dėl prašymo“ Nr. RKD-700; 3. įpareigoti Inspekciją iš naujo nagrinėti pareiškėjos Inspekcijai pateiktus 2023-02-03 prašymą ir 2023-02-06 patikslintą prašymą dėl delspinigių grąžinimo;

Paaiškinio, kad siekiant operatyvumo pareiškėja pati kreipėsi į Inspekciją ir prašė pateikti pareiškėjos telefoninių skambučių Inspekcijos konsultantams įrašus. Gavusi pokalbių įrašus ir juos perklausiusi, pareiškėja nurodo aplinkybes dėl 2023-01-23 telefoninio pokalbio iš skambinusio (priklausančio pareiškėjai) Nr. (duomenys neskelbtini) į VMI Nr. (8 5) 219177, laikas: 16:48. Pareiškėja skambino Inspekcijos darbuotojai Z. Z., kuri 2023-01-23 el. laišku pranešė, kad pareiškėjai yra prievolė sumokėti PVM mokesčius. Pareiškėja skambino Z. Z., kad Z. Z. informuotų, nuo kurio mėn. yra PVM prievolė ir kokia mokesčio suma. Z. Z. jokios konkrečios datos nepasakė, o nurodė atlikti skaičiavimus nuo veiklos vykdymo pradžios arba užsiregistruoti ir atvykti konsultacijai į Inspekciją, ką pareiškėja ir padarė, t. y. 2023-02-01 atvyko į Inspekciją nurodytu laiku. Telefoninis pokalbis įrašomas nebuvo. Pareiškėja tikslina skundą ir papildomai nurodo aplinkybes dėl 2023-02-02 telefoninio pokalbio iš tel. Nr. (duomenys neskelbtini) į 1882, laikas: apie 9:10. Pareiškėja tikslaus pokalbio turinio nepamena. Inspekcija šio pokalbio įrašo nepateikė, tačiau skambutis buvo galimai išsiaiškinti, ar kartu su pavėluotai pildomomis ir teikiamomis deklaracijomis ir sumokamais PVM mokesčiais, reikia sumokėti delspinigius ar galima prašyti būti atleistai nuo delspinigių mokėjimo. Pareiškėja tikslina skundą ir papildomai nurodo aplinkybes dėl 2023-02-03 telefoninio pokalbio su Inspekcijos darbuotoju iš tel. Nr. (duomenys neskelbtini) į Pareiškėjai priklausantį tel. Nr. (duomenys neskelbtini), laikas: 10:51. Pareiškėjai skambino Inspekcijos darbuotoja iš Informacijos centro Y. Z. Pokalbio turinys: Pareiškėja Inspekcijos darbuotojos 2023-02-03 telefoninio pokalbio metu buvo paklaususi, ar pareiškėja galėjo / privalėjo apie 2021 m. rugpjūčio mėn. atsiradusią PVM prievolę būti informuota anksčiau, kad būtų išvengta tokios didelės delspinigių sumos, ar susiklosčiusios aplinkybės negali būti galimai aplaidaus Inspekcijos darbuotojų funkcijų vykdymo ar

nekompetencijos pasekmės. Pareiškėja norėjo išsiaiškinti, kokia yra delspinigių suma, nes 2023-02-01 sumokėjusi visus jai privalomus PVM mokesčius, kurie buvo nurodyti Inspekcijos, 2023-02-02 pareiškėja Mano VMI gavo pranešimą, kad yra nesumokėti mokesčiai/bauda 408,21 ir dėl to siekia išsiaiškinti, šios sumos kilmę ir bendrą delspinigių sumą, kurią pareiškėja turi sumokėti, kad nebebūtų skaičiuojami delspinigiai ir nebūtų patiriami nuostoliai. Be to, 2023-02-03 pareiškėjos skambučio į tel. Nr. (*duomenys neskelbtini*) į Inspekciją 1882, kuris įvyko prieš pareiškėjai rašant 2023-02-03 prašymą dėl atleidimo nuo delspinigių mokėjimo ir jau sumokėtų delspinigių sugražinimo. Pareiškėja kalbėjo su Inspekcijos darbuotoja Marina Rimkevičiene. Pokalbio turinys: Pareiškėjos klausimas, ar yra galimybė pateikti prašymą dėl atleidimo nuo delspinigių mokėjimo ir, ar yra galimybė susigražinti jau sumokėtus delspinigius? Kaip tą padaryti? Pareiškėja labai konkrečiai užduoda klausimą, ar Inspekcija sugrąžins jau sumokėtus delspinigius. Inspekcijos darbuotoja atsako, kad kokį sprendimą Inspekcija priims neaišku, nes kiekvienu atveju sprendimai priimami individualiai. Pareiškėja papildomai nurodo aplinkybes dėl 2023-02-06 telefoninio pokalbio iš skambinusio (priklausančio pareiškėjai) tel. Nr. (*duomenys neskelbtini*) į 1882. Apie 8 val. gavus iš Inspekcijos pranešimą apie nesumokėtus mokesčius ir numatomą vykdyti išieškojimą, pareiškėja kalbėjo su Inspekcijos darbuotoja X. A. Pokalbio turinys: Pareiškėja teiravosi, kodėl gautas tokio pobūdžio pranešimas, kai prašymas atleisti nuo delspinigių mokėjimo, o sumokėtus sugražinti, buvo pateiktas 2023-02-03? Pareiškėja klausia, ar nesumokėjus per 14 d. delspinigių, nepaisant kad pateiktas prašymas, nebus pradėtas išieškojimas? Darbuotoja į konkrečius klausimus neatsakė, o pasiūlė sujungti su Inspekcijos Bendrojo skyriaus specialistu. Pažymėtina, kad pareiškėjos skambučio 2023-02-06 įrašė iš tel. Nr. (*duomenys neskelbtini*) į Inspekciją 1882 kalbama su Inspekcijos Bendrojo informacijos skyriaus darbuotoja X. B. Pokalbio turinys: Pareiškėja teiravosi, ar 2023-02-06 gavusi Inspekcijos pranešimą apie nesumokėtus mokesčius ir numatomą išieškojimą privalo nedelsiant sumokėti delspinigius, nepaisant to, kad 2023-02-03 pateiktas prašymas atleisti nuo delspinigių ir sugražinti jau sumokėtus. Pareiškėja Inspekcijos darbuotojai X. A. užduoda labai konkretų klausimą, ar geriau dabar sumokėti pranešime nurodytus delspinigius ir tada teikti patikslintą prašymą ir prašyti susigražinti visus sumokėtus delspinigius? Į užduotą klausimą darbuotoja neatsako, tačiau pasiūlo pagal įmonės/asmens kodą surasti Inspekcijos Nepriemokų skyriaus specialistą, kad atsakytų į klausimą, ar geriau sumokėti visus delspinigius ir po to teikti prašymą juos susigražinti, kaip kad rekomendavo Z. Z. ir kiti Inspekcijos darbuotojai, ar nemokėti. Pažymėtina, kad nemokėti pareiškėja bijojo dėl vis didėjančių delspinigių sumos ir nenoro, kad bus pradėtas išieškojimas. Inspekcijos darbuotoja pažadėjo užregistruoti pareiškėjos prašymą Nepriemokų skyriui, kad nebūtų vykdomas išieškojimas, kol iš Inspekcijos pareiškėja gaus atsakymą į pareiškėjos 2023-03-03 pateiktą prašymą. Darbuotoja informavo, kad ji negali pasakyti, ar į pateiktą prašymą bus atsižvelgta ar ne, ji nežino, nes tai individualu ir priklauso nuo aplinkybių. Inspekcijos darbuotoja nurodė Nepriemokų administravimo skyriaus vyr. specialistės Y. Y. tel. Nr. (*duomenys neskelbtini*), kuriai nedelsiant paskambinta. Pareiškėja papildomai nurodo aplinkybes dėl 2023-02-06 9:21 telefoninio pokalbio iš tel. Nr. (*duomenys neskelbtini*), skambinta tel. Nr. (*duomenys neskelbtini*) Inspekcijos Panevėžio skyriaus Nepriemokų vykdymo departamento vyr. specialistei Y. Y., kuriai išsamiai paaiškinta situacija ir akcentuota, kad nuo pat pirmos dienos (2023-02-01), kada tik iš Inspekcijos darbuotojos el. paštu pareiškėja sužinojo apie delspinigius ir kreipėsi į Inspekciją pagalbos ir paaiškinimo, tiek kontaktinio susitikimo metu, tiek telefonu iš Inspekcijos darbuotojų pareiškėja gauna prieštarinę informaciją apie galimybę delspinigių laikinai nemokėti, neatidėliotiną prievolę juos mokėti ir jau sumokėtų sugražinimo teisę ir galimybes. Pareiškėja Inspekcijos darbuotojai Y. Y. išsamiai išdėstė aplinkybes ir paaiškino, kad, nežiūrint į tai, kad 2023-02-03 pateiktas prašymas, kurį vėliau pareiškėja patikslino, 2023-02-06 08:27 el. paštu pareiškėja gavo Inspekcijos pranešimą apie nesumokėtus mokesčius ir numatomą vykdyti išieškojimą. Kompetentingo Inspekcijos specialisto pareiškėja paklausė, ką jai tokioje prieštaringoje situacijoje daryti, ar geriau ir kuo skubiau sumokėti likusius delspinigius, kadangi Inspekcijos pranešime pareiškėjai prievolę atlikti buvo skirta tik 14 dienų, o pareiškėjos

prašymo analizei ir atsakymui Inspekcija turi 20 darbo dienų. Pareiškėja pasakė, kad mažai tikėtina, kad atsakymą į savo 2023-02-03 prašymą, įskaitant patikslinimą, ji gaus anksčiau, negu nustatytas delspinigių sumokėjimo terminas. Y. Y. pareiškėjai nurodė, kad geriau yra visus delspinigius sumokėti dabar, nes kitu atveju bus pradėtas išieškojimas, o po to pateikti prašymą delspinigių susigrąžinimui. Vadovaudamasi Inspekcijos kompetentingos darbuotojos nurodymu, pareiškėja taip ir pasielgė. Tuoju pat po pokalbio, nedelsiant, 2023-02-06 09:44:55 sumokėjo likusią delspinigių sumą 481,89 ir tą pačią dieną, t. y. 2023-02-06 Inspekcijai pateikė patikslintą savo prašymą, kaip kad nurodė Inspekcijos darbuotoja Y. Y. Inspekcija telefoninio pokalbio įrašo su Y. Y. neturi. Pareiškėjai paprašius patvirtinti, kad Inspekcija šio pokalbio neturi, 2023-04-03 el. paštu buvo atsiųstas raštas, kad tiesioginiai pokalbiai su specialistais neįrašomi, todėl į bylą negali būti pateikti telefoninių pokalbių įrašai, vykę 2023-01-23 su Z. Z. ir 2023-02-02 su Inspekcijos specialistu. Dėl Inspekcijos konsultantų, su kuriais buvo bendrauta telefonu, vardų ir pavardžių tikslumo pareiškėja nėra tikra, kadangi vardus ir pavardes sužinojo tik perklaudydama telefoninių pokalbių įrašus. Su šiuo raštu teikiami pareiškėjos ir Inspekcijos darbuotojų telefoninių pokalbių įrašai ir pokalbių aprašymas rodo, kad pareiškėja negavo tikslios, aiškios konsultacijos dėl galimybės būti atleistai nuo paskaičiuotų delspinigių. Pareiškėja Inspekcijos konsultantų buvo raginama sumokėti paskaičiuotus delspinigius ir tik tada kreiptis dėl jų susigrąžinimo. Taigi, nurodytos aplinkybės rodo, kad dėl paties mokesčių administratoriaus darbuotojų suteiktų klaidinančių konsultacijų, tinkamo neišaiškinimo apie galimybę pasinaudoti atleidimo nuo delspinigių procedūra, pareiškėja sumokėjo jai priskaičiuotus delspinigius, dėl ko pareiškėjos atžvilgiu buvo priimtas neteisingas sprendimas. Pareiškėjos atžvilgiu priimtas skundžiamas sprendimas sukelia pareiškėjai teises pasekmes, kadangi pareiškėja negali pasinaudoti Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 100 straipsnyje numatyta galimybe būti atleistai nuo delspinigių. Pareiškėja kreipdamasi į Inspekciją savo 2023-02-03 prašymu ir 2023-02-06 patikslintu prašymu nurodė aplinkybes, kad konsultavosi su Inspekcijos darbuotojais dėl prievolės mokėti PVM ir delspinigius, ir galimai buvo suklaidinta netinkamai konsultanto suteiktos informacijos, tačiau kaip matyti iš skundžiamo Inspekcijos rašto turinio, šios aplinkybės neanalizuotos, dėl jų nepasisakyta, todėl tokiu būdu pareiškėjos atžvilgiu yra pažeisti teisingumo ir protingumo principai (b. l. 42-46).

Atsakovė Inspekcija atsiliepiu į skundą prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad pareiškėja skundą Komisijai grindžia tokiais argumentais: Pareiškėja nurodo, kad 2023-01-23 iš Inspekcijos darbuotojos Z. Z. gavo el. laišką apie nesumokėtą PVM, iki 2023-01-23 jokių kitų pranešimų apie PVM prievolę ar nesumokėtus mokesčius, įskaitant delspinigius, nebuvo gavusi. Pareiškėja 2023-02-01 atvyko į Inspekciją pas minėtą specialistę tiesioginei konsultacijai dėl priskaičiuoto PVM. Su Inspekcijos specialistės Z. Z. pagalba buvo užpildytos deklaracijos (forma FR0608) už 2021 ir 2022 m. Pareiškėja teigia, kad Inspekcijos specialistė taip pat informavo ją, jog be PVM, Pareiškėja turi sumokėti ir apskaičiuotus PVM delspinigius. Inspekcijos specialistė patarė Pareiškėjai kuo skubiau susimokėti apskaičiuotus delspinigius, kad nebūtų skaičiuojami dar didesni delspinigiai ir patikino, kad vėliau Pareiškėja galės pateikti Inspekcijai prašymą dėl delspinigių susigrąžinimo. Pareiškėja nedelsiant, t. y. 2023-02-01, sumokėjo nesumokėtą PVM ir 2023-02-02 sumokėjo dalį apskaičiuotų PVM delspinigių (408,21 Eur). Pareiškėja dar kartą 2023-02-03 skambino į Inspekciją. Kaip teigia Pareiškėja, Inspekcijos specialistas paaiškino, kad likusios delspinigių sumos ji gali nemokėti, taip pat gali teikti prašymą dėl atleidimo nuo delspinigių mokėjimo ir jau sumokėtų delspinigių susigrąžinimo. Pareiškėja pateikė Inspekcijai 2023-02-03 prašymą anuliuoti jai apskaičiuotus delspinigius už nesumokėtą PVM ir sugrąžinti jau sumokėtus delspinigius. Pareiškėja nurodo, kad per Mano VMI 2023-02-06 gavo pranešimą apie nesumokėtus mokesčius ir numatomą vykdyti priverstinį išieškojimą 481,89 Eur sumai bei kad išieškojimas bus perduotas antstoliui. Pareiškėja 2023-02-06 telefonu konsultavosi su Inspekcijos Nepriemokų administravimo departamento specialiste Y. Y., kuri ją patikino, kad geriau sumokėti visus

delspinigius ir tuomet rašyti prašymą juos susigrąžinti. Pareiškėja 2023-02-06 sumokėjo 481,89 Eur sumą ir tą pačią dieną pateikė Inspekcijai patikslintą prašymą, kuriuo prašė sugrąžinti sumokėtus delspinigius, t. y. 1189,78 Eur sumą. Pareiškėja patikslintame skunde aprašo vykusius pokalbius su Inspekcijos specialistais esmę bei turinį ir teigia, kad dėl Inspekcijos specialistų suteiktų klaidinančių konsultacijų, tinkamo paaiškinimo apie galimybę pasinaudoti atleidimo nuo delspinigių procedūra nepateikimo, Pareiškėja sumokėjo apskaičiuotus delspinigius, dėl ko jos atžvilgiu buvo priimtas neteisingas sprendimas. Nustatyta, kad Inspekcija, vadovaudamasi MAĮ 100 straipsniu bei Taisyklėmis, bei įvertinusi tai, kad nei prašymo pateikimo dieną (2023-02-03), nei prašymo nagrinėjimo dieną (2023-02-28) Pareiškėja valstybės biudžetui nėra skolinga delspinigių, ir tai, kad PVM delspinigiai skaičiuoti iki 2023-02-02 bei į valstybės biudžetą sumokėta 1116,10 Eur PVM delspinigių suma, koreguota 8,68 Eur PVM delspinigių suma, t. y. Pareiškėja sumokėjo jai apskaičiuotus delspinigius, raštu Pareiškėjos prašymą paliko nenagrinėtu. Pažymėtina, kad mokesčių delspinigių, t. y. delspinigių už laiku nesumokėtus ar pavėluotai sumokėtus mokesčius, skaičiavimo pagrindus, dydį, pradžią, trukmę ir atvejus bei pagrindus, kada prievolė mokėti šiuos delspinigius gali būti panaikinta, reglamentuoja imperatyvaus pobūdžio mokesčių teisės aktų normos. Šios teisės normos suponuoja Inspekcijai, kaip viešojo administravimo subjektui, privalomo elgesio modelį, t. y. Inspekcija, priimdama sprendimus, susijusius su delspinigių apskaičiavimu ir delspinigių mokėjimo prievolės panaikinimu, negali pažeisti minėtų teisės normų ar viršyti teisės aktų jai suteiktus įgaliojimus. MAĮ (100 straipsnis ir 141 straipsnis) bei Taisyklių nuostatos reglamentuoja atleidimo nuo delspinigių ar nuo jų dalies mokėjimo tvarką. MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose numatyta, kad mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet nesumokėtų (neišieškotų) delspinigių ar jų dalies, jeigu: tokia teisinė galimybė yra numatyta specialiajame mokesčių įstatyme; yra šio Įstatymo 141 straipsnio 1 dalyje nustatytas pagrindas. Pažymėtina, kad iš minėtos nuostatos formuluotės matyti, jog mokesčių mokėtojas (nagrinėjamu atveju Pareiškėja) galėtų būti atleidžiamas nuo apskaičiuotų delspinigių, jeigu delspinigiai nebūtų sumokėti. Taigi, nei MAĮ, nei Taisyklės, nei kiti mokesčių teisės aktai nenumato galimybės anuliuoti ar / ir sugrąžinti pagrįstai ir teisėtai apskaičiuotus bei sumokėtus delspinigius, tačiau minėti teisės aktai numato galimybę atleisti mokesčių mokėtoją nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet nesumokėtų (neišieškotų) delspinigių ar jų dalies, esant MAĮ 100 straipsnio 1 dalies ir 141 straipsnio 1 dalies nustatytiems pagrindams.

Pareiškėja skunde nurodo, kad Inspekcijos raštas apsiribojo tik Pareiškėjos prašymo peržiūrėjimu ir formalių išvadų padarymu. Inspekcija visiškai neįvertino aplinkybių dėl klaidinančių Inspekcijos darbuotojų konsultacijų teikimo ir jų reikšmės. Ji teigia, kad šios Pareiškėjos nurodytos aplinkybės VMI buvo žinomos, tačiau skundžiamame rašte vertintos nebuvo. Minėti Pareiškėjos teiginiai yra nepagrįsti. Prašymo nagrinėjimo dieną Inspekcija nustatė, kad Pareiškėja sumokėjo jai apskaičiuotus delspinigius bei, kad nei prašymo pateikimo dieną, nei rašto rengimo dieną delspinigių įsiskolinimo nėra. Taigi, nustačius šias teisiškai reikšmingas aplinkybes MAĮ 100 straipsnio 1 dalies nuostatos (mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo <...> nesumokėtų (neišieškotų) delspinigių ar jų dalies <...>) atžvilgiu, Pareiškėjos argumentai, kad Inspekcija visiškai neįvertino aplinkybių dėl klaidinančių Inspekcijos darbuotojų konsultacijų teikimo ir jų reikšmės – netenka prasmės, todėl Inspekcija prašymo nagrinėjimo metu pagrįstai jų nevertino. Svarbu akcentuoti ir tai, kad Pareiškėja pateiktame prašyme nurodė faktines aplinkybes, kaip jai atsirado prievolė skaičiuoti ir mokėti PVM į biudžetą, pažymėjo, kad ji vykdo intelektinę veiklą pagal autorines sutartis ir išrašo sąskaitas faktūras Lietuvoje, todėl dėl savo netinkamo teisės akto supratimo ir interpretavimo, manė, kad pajamos, gautos pagal autorines sutartis, yra netraukiamos į gautas pajamas ir nesumuojamos. Pareiškėja prašyme užsiminė, kad dėl „*galimai netinkamai VMI konsultanto suteiktos informacijos (tikslios datos, kada aš skambinau ir tikslaus pokalbio turinio bei atsakymų tikrai nepamenu, <...> todėl nenorėdama nepagrįstai apkaltinti VMI darbuotojų, sutinku, kad būtų perklaustyti visi mano skambučiai į VMI nuo įstatymo mokėti PVM nuo visų gautų pajamų įsigaliojimo datos*“; nurodė, kad

bendravo su Inspekcijos specialiste Z. Z. dėl mokestinės prievolės, dėl deklaracijų pateikimo, taip pat nurodė, kad sumokėjo dalį apskaičiuotų PVM delspinigių (408,21 Eur); abstrakčiai pasisakė, kad „paskambinus VMI telefonu 1882 numeriu, nėra lengva gauti informaciją, kuri kartais yra prieštaringa, kad tenka sugaišti labai daug laiko, tai patvirtina mano pokalbiai su VMI, kurie vyko 2023-02-02, 2023-02-03 ir 2023-02-06“; taip pat atkreipė dėmesį, jog nevengia mokėti mokesčių ir visas mokestines prievoles visada stengiasi atlikti tinkamai ir laiku. Taigi, Pareiškėja savo prašyme nenurodė jokios konkrečios informacijos dėl vykusių konsultacijų su Inspekcijos specialistais (išskyrus pokalbių datas), t. y. nenurodė tikslaus pokalbio turinio, nei su kokiais specialistais ir kokia tema buvo konsultuotasi. Pareiškėja prašymą iš esmės grindė tik prielaidomis ir spėjimais, kad jai galimai buvo suteikta netinkama konsultacija ir kad paskambinus bendruoju Inspekcijos telefonu suteikiama informacija kartais yra prieštaringa. Akcentuotina ir tai, kad priešingai nei patikslintame skunde, kuriame Pareiškėja aprašo konsultacijų su Inspekcijos specialistais turinį dėl galimybės atleisti Pareiškėją nuo apskaičiuotų PVM delspinigių ir galimybės anuliuoti ir / ar susigrąžinti sumokėtus PVM delspinigius, prašyme Pareiškėja šiais aspektais nieko nepasisakė. Todėl minėtos aplinkybės prašymo nagrinėjimo metu nebuvo žinomos, taigi, negalėjo būti nagrinėjamos ir vertinamos. MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 4 punkte numatyta, kad atleidimo nuo pagal MAĮ 139 ir 140 straipsnius paskirtų baudų mokėjimo pagrindai yra kai mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymą pažeidė dėl klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo arba mokesčių administratoriaus raštu ar telefonu, jei suteikta konsultacija centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka buvo įrašyta ir yra galimybė nustatyti skambinantį asmenį – mokesčių mokėtoją (ar jo atstovą), suteiktos klaidingos konsultacijos mokesčių mokėjimo klausimais. Pažymėtina, kad iš minėtos nuostatos formuluotės matyti, kad sprendžiant, ar mokesčių mokėtojas galėtų būti atleistas nuo delspinigių minėtu pagrindu, turi būti nustatytos faktinės aplinkybės, kad mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymą pažeidžia dėl bent vienos iš šių priežasčių: klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo; mokesčių administratoriaus raštu pateiktos klaidingos konsultacijos mokesčių mokėjimo klausimais; mokesčių administratoriaus telefonu suteiktos klaidingos konsultacijos mokesčių mokėjimo klausimais, kai besikreipiančio mokesčių mokėtojo (ar jo atstovo) duomenys (vardas, pavardė arba pavadinimas ir kiti duomenys, leidžiantys identifikuoti fizinį ar juridinį asmenį), paklausimo parametrai (pavyzdžiui, data, laikas ir pan.), paklausimas ir suteikta informacija yra užregistruoti ir išsaugoti Mokesčių informacijos informacinėje sistemoje. Kaip jau minėta, Pareiškėja prašyme teiginį, kad galimai jai buvo suteikta klaidinga konsultacija, formuluoja abstrakčiai. Pareiškėja prašyme taip pat aprašo susitikimo su Inspekcijos specialiste Z. Z. Inspekcijos patalpose pokalbio esmę. Pasak Pareiškėjos, Inspekcijos specialistė susitikimo metu pasakė jai, jog „gal įsivėlė klaida ir man PVM mokėti nereikia ir nuėjo patikrinti duomenų“. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad nėra galimybės nustatyti tiesioginių pokalbių su Inspekcijos specialistais Inspekcijos patalpose turinio, kadangi tokie susitikimai nėra fiksuojami / įrašomi, todėl tokie Pareiškėjos teiginiai vertintini kritiškai. Kita vertus, minėtos aplinkybės yra reikšmingos sprendžiant klausimą dėl atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių. Nagrinėjamu atveju, Pareiškėjai sumokėjus delspinigius, išnyko pagrindas atleisti ją nuo delspinigių sumokėjimo, todėl prašyme nurodytos aplinkybės pagrįstai nebuvo ir negalėjo būti vertintos. Be kita ko, nustatyta, kad Pareiškėja pati pateikė deklaracijas už 2021 ir 2022 m., sumokėjo PVM į valstybės biudžetą (to neneigia ir pati Pareiškėja) bei prašyme nurodė, kad PVM nesumokėjo ir PVM mokėtoja neužsiregistravo neturėdama blogų ketinimų, kad tai nutiko netyčia, nes netinkamai suprato / interpretavo teisės aktą. Iš minėtų Pareiškėjos veiksmų matyti, jog ji pripažino savo mokestinius pažeidimus.

Inspekcija nesutinka su Pareiškėjos skunde nurodytu teiginiu, kad „dėl klaidinančios VMI darbuotojų suteiktos informacijos šiai dienai negali pasinaudoti MAĮ 100 straipsnyje numatyta galimybe būti atleisti nuo delspinigių“. Akcentuotina tai, kad tuo atveju, jei Pareiškėja nebūtų sumokėjusi PVM delspinigių ir jos prašymas būtų nagrinėjamas Inspekcijoje, tai dar savaime nereikia, jog toks prašymas būtų tenkinamas ir Pareiškėja būtų atleista nuo PVM delspinigių

mokėjimo. Prašymas atleisti nuo delspinigių gali būti tenkinamas tik tada, jei yra nors viena aplinkybė, numatyta ir įtvirtinta MAĮ 100 straipsnio 1 dalyje ir 141 straipsnio 1 dalyje. MAĮ nėra įtvirtinta galimybė atleisti mokesčių mokėtoją nuo delspinigių mokėjimo kitu, negu MAĮ minėtose nuostatose nustatytu pagrindu. Inspekcija kritiškai vertina Pareiškėjos skunde nurodytą teiginį, kad dėl mokesčių administratoriaus laiku nepateiktos informacijos, ji net nežinojo, kad jai atsirado prievolė skaičiuoti ir mokėti PVM į biudžetą bei kad jai yra skaičiuojami delspinigiai. Pareiškėja pažymi, jog šią informaciją ji sužinojo 2023-01-23 gavusi Inspekcijos darbuotojos Z. Z. el. laišką. MAĮ 40 straipsnyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojo pareiga yra laiku ir tiksliai įvykdyti mokestinę prievolę bei, vadovaujantis mokesčių įstatymais, teisingai apskaičiuoti mokestį. Mokesčių mokėtojai mokesčius turi apskaičiuoti savarankiškai, įvertinant per mokestinį laikotarpį gautas pajamas bei taikytinas lengvatas. Taigi, už teisingą mokestinių prievolių įvykdymą (mokesčio apskaičiavimą, deklaravimą bei sumokėjimą) atsakingas pats mokesčių mokėtojas, šiuo atveju Pareiškėja. Nustatyta, kad Inspekcija 2023-04-20 pateikė Pareiškėjai atsakymą „Dėl PVM prievolių ir apskaičiuotų delspinigių“ į Pareiškėjos 2023-03-22 teiktą prašymą, kuriame nurodė, jog tik įvertinę Pareiškėjos pateiktos 2019 m. Pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 duomenis Inspekcija galėjo spręsti apie galimas PVM prievoles. Todėl Pareiškėją apie tai informavo 2023-01-23. Inspekcija taip pat pažymėjo, jog Pareiškėja dar 2018 m. teikė PVM mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino pridėtinės vertės mokesčio apyskaitas FR0608 už 2017-2018 m. laikotarpius. Taigi, aplinkybės, dėl kurių Pareiškėjai, vykdančiai ekonominę veiklą gali kilti PVM prievolės, jai buvo žinomos. Nesutiktina ir su Pareiškėjos teiginiu, kad nuo 2023-02-01, kai tik iš Inspekcijos darbuotojos el. paštu sužinojo apie apskaičiuotus delspinigius ir kreipėsi į VMI pagalbos, tiek kontaktinio susitikimo metu, tiek telefonu iš Inspekcijos darbuotojų Pareiškėja gavo prieštaringą informaciją apie galimybę delspinigių laikinai nemokėti, neatidėliotiną prievolę juos mokėti ir jau sumokėtų susigrąžinimo teisę ir galimybes. Nustatyta, kad Inspekcija pateikė Pareiškėjai pokalbių įrašus, taip pat 2023-04-03 raštu informavo, kad tiesioginiai pokalbiai su VMI specialistais neįrašomi. Pareiškėja patikslintame skunde nurodo vykusius pokalbius su Inspekcijos specialistais esmę bei turinį. Paminėtina, kad Pareiškėja aprašo ne tik tuos pokalbius, dėl kurių gavo telefoninių pokalbių įrašus, bet ir tuos pokalbius, dėl kurių telefoninių pokalbių įrašai nebuvo įrašomi ir nebuvo gauti. Pavyzdžiui, Pareiškėja dėl 2023-01-23 vykusio telefoninio pokalbio, kuris nebuvo įrašomas, nurodo, kad Pareiškėja skambino Z. Z., jog ši informuotų, nuo kurio mėnesio jai atsirado PVM mokestinė prievolė ir kokio dydžio mokestinė prievolė jai susidarė. Pareiškėja teigia, kad Z. Z. jokios konkrečios datos nepasakė, o nurodė atlikti skaičiavimus nuo veiklos vykdymo pradžios arba užsiregistruoti ir atvykti konsultacijai į Inspekciją. Taip pat iš telefoninių pokalbių aprašymo patikslintame skunde, negalima teigti, kad buvo suteiktos klaidingos konsultacijos, pavyzdžiui, telefoninio pokalbio metu su Inspekcijos specialiste Marina Rimkevičiene, Pareiškėja uždavė klausimą, „ar VMI sugrąžins jau sumokėtus delspinigius“, į ką Inspekcijos specialistė atsakė, kad „kokį sprendimą VMI priims neaišku, nes kiekvienu atveju sprendimai priimami individualiai“. Telefoninio pokalbio metu su VMI specialiste X. A., pastaroji pažadėjo užregistruoti Pareiškėjos prašymą Nepriemokų skyriui, kad nebūtų vykdomas išieškojimas, kol Pareiškėja iš VMI gaus atsakymą į Pareiškėjos 2023-03-03 pateiktą prašymą. VMI specialistės šiais atvejais tiesiog suteikė Pareiškėjai bendro pobūdžio informaciją dėl procedūrų. Pareiškėja teigia, kad telefoninio pokalbio metu su Inspekcijos specialiste Y. Y. (pastebėtina, kad telefoninis pokalbis nebuvo įrašomas), pastaroji Pareiškėjai nurodė, kad geriau yra visus delspinigius sumokėti dabar, nes kitu atveju bus pradėtas išieškojimas, o po to pateikti prašymą dėl delspinigių susigrąžinimo. Atkreiptinas dėmesys, kad Pareiškėja patikslintame skunde teigia, kad „Z. Z. ir kiti VMI darbuotojai“ rekomendavo Pareiškėjai geriau sumokėti visus delspinigius ir po to teikti prašymą juos susigrąžinti. Tačiau svarbu paminėti, jog Inspekcija informavo Pareiškėją, kad tiesioginiai pokalbiai su Inspekcijos specialistais nėra įrašomi, taigi, pokalbiai su Inspekcijos specialistais, kurie, pasak Pareiškėjos, rekomendavo / nurodė jai geriau sumokėti visus delspinigius ir po to teikti prašymą juos susigrąžinti, nebuvo įrašomi / nebuvo pateikti Pareiškėjai (tą patikslintame skunde nurodo ir pati

Pareiškėja), todėl nagrinėjamu atveju nėra galimybės nustatyti, ar Pareiškėjai buvo suteiktos minėtos konsultacijos. Taip pat remiantis Inspekcijos duomenimis, nustatyta, jog Pareiškėjos pokalbių su Inspekcijos specialistais buvo daugiau negu buvo nurodyta patikslintame skunde, pavyzdžiui, 2023-02-02 Pareiškėjai buvo atskambinta 15:05 val. Pareiškėja dėl 2023-02-02 pokalbio, nurodė, kad skambino iš tel. Nr. (*duomenys neskelbtini*) į 1882 apie 9:10 val. Nustatyta, kad buvo skambinta iš numerio (*duomenys neskelbtini*), 9:24 val. Tą pačią dieną (2023-02-02) Pareiškėjai buvo atskambinta 15:05 val. numeriu (*duomenys neskelbtini*). 2023-02-03 Pareiškėja numeriu 1882 skambino tris kartus. Visi Pareiškėjos skambučiai nurodytomis datomis į 1882 buvo atlikti iš tel. Nr. (*duomenys neskelbtini*). Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, nenustatyta, kad Pareiškėjai buvo suteikta klaidinga konsultacija. Todėl teigti, kad tai galėjo suklaidinti Pareiškėją nėra pagrindo. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, Inspekcija, vadovaudamasi MAĮ ir Taisyklių nuostatomis bei nustačiusi, kad nėra juridinio pagrindo atleisti Pareiškėją nuo jau sumokėtų delspinigių, pagrįstai nevertino atleidimo nuo delspinigių pagrindų bei Pareiškėjos prašymą paliko nenagrinėtu. Tuo atveju, jei Pareiškėja nebūtų sumokėjusi PVM delspinigių ir jos prašymas būtų nagrinėjamas Inspekcijoje, savaime nereikia, jog toks prašymas būtų tenkinamas ir Pareiškėja būtų atleista nuo PVM delspinigių mokėjimo, nes prašymas atleisti nuo delspinigių gali būti tenkinamas tik tada, jei yra nors viena aplinkybė, numatyta ir įtvirtinta MAĮ 100 straipsnio 1 dalyje ir 141 straipsnio 1 dalyje (b. l. 60-65).

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Inspekcijos 2023-03-02 rašto Nr. RKD-700 pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad Inspekcija 2023-01-31 el. laišku pareiškėjai nurodė, kad pareiškėjos 2021 m. gautos PVM apmokestinamos pajamos viršijo 45 000 Eur ribą, todėl atsirado prievolė pateikti PVM apyskaitą (FR0608 forma) už 2021 m. (b. l. 10).

Pareiškėja 2023-02-03 prašymu kreipėsi į Inspekciją su prašymu anuliuoti pareiškėjai priskaičiuotus delspinigius už nesumokėtą PVM nuo 2021 m. rugpjūčio mėn. iki 2023 m. sausio 31 d. imtinai ir sugrąžinti jau sumokėtus (b. l. 70-71). Pareiškėja 2023-02-06 pateikė Inspekcijai patikslintą prašymą prašydama anuliuoti priskaičiuotus delspinigius už nesumokėtą PVM nuo 2021 m. rugpjūčio mėn. iki 2023-01-31 imtinai ir sugrąžinti jau sumokėtus delspinigius 1189,78 Eur (b. l. 72-73).

Inspekcija 2023-02-06 pranešimu pareiškėjai nurodė, jog praėjo terminas, iki kurio pareiškėja turėjo sumokėti savo mokesčines prievoles, ir 2023-02-06 duomenimis, pareiškėja turi 48,89 Eur mokesčių skolą, kurią privalo sumokėti (b. l. 17-19).

Inspekcija 2023-03-02 raštu Nr. RKD-700 „Dėl prašymo“ pareiškėjai nurodė, jog prašymo nagrinėjimo metu nustatyta, kad nei prašymo pateikimo dieną (2023-02-03), nei prašymo nagrinėjimo dieną (2023-02-28) valstybės biudžetui pareiškėja nėra skolinga delspinigių. PVM delspinigiai skaičiuoti iki 2023-02-02 ir į valstybės biudžetą sumokėta 1116,10 Eur PVM delspinigių suma, bei koreguota 8,68 Eur PVM delspinigių suma. Inspekcija neturi juridinės teisės anuliuoti pagrįstai apskaičiuotų delspinigių, mokėtojui sugrąžinti jo sumokėtų delspinigių sumas. Inspekcija gali atleisti nuo delspinigių. Paaiškino, kad mokesčių mokėtojo atleidimo nuo delspinigių tvarką reglamentuoja MAĮ 100 straipsnis bei Taisyklės. Pagal MAĮ 100 straipsnio 1 dalies ir Taisyklių 1 punkto nuostatas, mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas tik nuo skaičiuojamų ar apskaičiuotų, bet nesumokėtų / neišieškotų delspinigių, palūkanų, mokamų pagal mokesčines paskolos sutartį, padidintų palūkanų, palūkanų delspinigių ar jų dalies. Kadangi nei prašymo pateikimo dieną, nei šio atsakymo rengimo dieną delspinigių įsiskolinimo nėra, prašymas teisės aktu, nustatančių atleidimo nuo delspinigių taisykles, pagrindu yra nenagrinėtinas. Informavo, kad ateityje esant apskaičiuotiems, bet nesumokėtiems (neišieškotiems) delspinigiams ir esant bent vienam iš MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 2, 3, 4 punktuose ir Taisyklių 7 punkte išvardintų atleidimo nuo delspinigių pagrindų, pareiškėja galės inicijuoti atleidimo nuo delspinigių procedūrą bei kreiptis į Inspekciją ir pateikti atitinkamą prašymą Taisyklių (10, 13, 14 punktai) nustatyta tvarka (b. l. 68-69).

Pareiškėja pateikė Inspekcijai 2023-03-22 prašymą prašydama paaiškinti ir nurodyti, kodėl apie prievolę mokėti PVM pirmą kartą pareiškėja buvo informuota tik 2023-01-23 el. laišku; pateikti visą informaciją, kada pareiškėjai 2021-2023 metais buvo siūsti pranešimai ar sprendimai dėl PVM prievolės ir delspinigių jeigu tokių buvo); pateikti visų šių informavimo pranešimų ir sprendimų kopijas jeigu tokių buvo); pateikti visus susijusius Inspekcijos sprendimus, kurie pareiškėjos atžvilgiu buvo priimti 2021-2023 metais, ir kurie pagrįstų Delspinigių ataskaitoje nurodyto PVM mokesčio skaičiavimą; pateikti visus susijusius Inspekcijos sprendimus, kuriais 2021-2023 metais pareiškėjos atžvilgiu buvo nutarta skaičiuoti delspinigius nuo nesumokėto PVM mokesčio; atsakyti, ar Inspekcija, būdama sertifikuota įstaiga, vadovaudamasi standarto LST EN ISO 9001:2015 Kokybės vadybos sistemos. Reikalavimai (ISO 9001:2015) papunkčio 9.1.3 Analizė ir vertinimas reikalavimais „Organizacija turi analizuoti ir vertinti duomenis ir informaciją, gaunamą iš monitoringo ir matavimo“, vykdė pareiškėjos mokesčių duomenų kontrolę, tikslu užtikrinti ISO 9001 9.1.3 a) papunkčio reikalavimus „Analizės rezultatai turi būti panaudoti, siekiant įvertinti: a) produktų/ ir paslaugų/ atitiktį“, įskaitant atitiktį teisės aktų reikalavimams. Jeigu taip, tai kas ir kada vykdė, o jeigu nevykdė, nurodyti priežastį (-is) (b. l. 88-89).

Inspekcija 2023-04-20 raštu Nr. RM-14516 pareiškėjai į 2023-03-22 prašymą nurodė, kad MAĮ 40 straipsnyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojo pareiga yra laiku ir tiksliai įvykdyti mokesčinę prievolę bei, vadovaujantis mokesčių įstatymais, teisingai apskaičiuoti mokesť. Mokesčių mokėtojai mokesčius turi apskaičiuoti savarankiškai, įvertinant per mokesčinį laikotarpį gautas pajamas bei taikytinas lengvatas. Taigi, už teisingą mokesčių prievolių įvykdymą (mokesčio sumokėjimą, deklaravimą ir kt.) atsakingas pats gyventojas. Tik įvertinusi pareiškėjos pateiktos 2019 m. Pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 duomenis Inspekcija galėjo spręsti apie galimas PVM prievoles. Todėl pareiškėja apie tai buvo informuota 2022-01-23. Pažymėtina, kad dar 2018 m. pareiškėja teikė PVM mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino pridėtinės vertės mokesčio apyskaitas FR0608 už 2017 m. — 2018 m. laikotarpius. Taigi aplinkybės, dėl kurių gyventojui, vykdančiam ekonominę veiklą gali kilti PVM prievolės, pareiškėjai buvo žinomos. Delspinigiai skaičiuojami vadovaujantis MAĮ 96, 97, 98, 99 straipsnių nuostatomis. Delspinigiai pradėdami skaičiuoti nuo kitos dienos po to, kai mokesťis turėjo būti sumokėtas į biudžetą, skaičiuojami kiekvieną dieną ir skaičiavimas tęsiamas iki mokesťis bus sumokėtas, bet ne ilgiau kaip 180 dienų nuo teisės priverstinai išieškoti mokesčinę nepriemoką atsiradimo dienos. Po sumokėjimo termino patikslinus atitinkamo mokesčio deklaraciją arba pateikus ją pavėluotai, teisė priverstinai išieškoti mokesčinę nepriemoką atsiranda kitą dieną po deklaracijos pateikimo dienos, nuo kurios skaičiuojamas 180 kalendorinių dienų terminas. Todėl, patikslinus deklaruojamų mokesčių sumą ar pateikus deklaracijas pavėluotai, maksimali delspinigių skaičiavimo trukmė yra ilgesnė. Pateiktoje Delspinigių ataskaitoje nurodyta detali informacija apie apskaičiuotus delspinigius: prievolės suma, nuo kurios skaičiuojami delspinigiai, data, nuo kurios ir iki kurios apskaičiuoti delspinigiai, delspinigių skaičiavimo dienų skaičius, delspinigių dydis (%), tuo laikotarpiu turėta mokesčių permoka, apskaičiuotų delspinigių suma, jų likutis ir kt. Pareiškėjos nurodytu atveju 951,00 Eur PVM prievolės už 2021-08-01 — 2021-08-31 mokesčinį laikotarpį mokėjimo terminas yra 2021-09-27, teisė priverstinai išieškoti atsirado 2023-02-02, sumokėta 2023-02-02, delspinigiai pradėti skaičiuoti nuo 2021-11-01, nes vadovaujantis Įsakymo 2.3 punktu neigiamą poveikį patyrę mokesčių mokėtojai buvo atleisti nuo delspinigių, skaičiuojamų už laikotarpį nuo 2020-03-16 (karantino paskelbimo) iki 2021-10-31 (b. l. 74-76).

MAĮ nustato pagrindines sąvokas ir taisykles, kurių būtina laikytis vykdant mokesčių įstatymus, pagrindinius apmokestinimo mokesčiais teisinio reglamentavimo principus, įtvirtina Lietuvos Respublikoje taikomų mokesčių sąrašą, nustato mokesčių administratoriaus funkcijas, teises ir pareigas, mokesčių mokėtojo teises ir pareigas, mokesčių apskaičiavimą ir sumokėjimą, mokesčio bei su juo susijusių sumų priverstinio išieškojimo bei mokesčių ginčų nagrinėjimo tvarką (1 straipsnis 1 dalis).

Pagal MAĮ 100 straipsnio 1 dalį, mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), *bet nesumokėtų (neišieškotų)* delspinigių ar jų dalies, jeigu tokia teisinė galimybė yra numatyta specialiajame mokesčių įstatyme (2 punktas); yra šio Įstatymo 141 straipsnio 1 dalyje

nustatytas pagrindas (3 punktas); kitais atvejais, kai delspinigius išieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, kaip tai suprantama pagal šio Įstatymo 113 straipsnio 1 dalies 3 punktą. Šis atleidimo pagrindas gali būti taikomas tik mokesčių mokėtojams – fiziniams asmenims (4 punktas). Nuo delspinigių mokesčių mokėtoją gali atleisti mokesčių administratorius, o mokestinio ginčo metu – ir mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija. Kai atitinkamo sprendimo priėmimas priklauso mokesčių administratoriaus kompetencijai, atleidimo nuo delspinigių tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius (2 dalis).

MAĮ 141 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad atleidimo nuo pagal šio Įstatymo 139 ir 140 straipsnius paskirtų baudų mokėjimo pagrindai yra: jei mokesčių mokėtojas įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo (1 punktas); jei mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti. Tokiomis aplinkybėmis nelaikomi mokesčių mokėtojo ar jo darbuotojų veiksmai ar neveikimas, taip pat mokesčių mokėtojo nemokumas (2 punktas); kai mokesčių mokėtojo atskira veika, nors ir pažeidžiančia mokesčio įstatymo nuostatas, nepadaroma žala biudžetui (3 punktas); kai mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymą pažeidė dėl klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo arba mokesčių administratoriaus raštu ar telefonu, jei suteikta konsultacija centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka buvo įrašyta ir yra galimybė nustatyti skambinantį asmenį – mokesčių mokėtoją (ar jo atstovą), suteiktos klaidingos konsultacijos mokesčių mokėjimo klausimais (4 punktas).

VAĮ 2 straipsnio 10 dalyje nustatyta, kad prašymas – tai su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus.

Pagal VAĮ 11 straipsnio 1 dalį asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (toliau – Taisyklės) 45 punkte nustatyta, jog atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (Taisyklių 45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (Taisyklių 45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka (Taisyklių 45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (Taisyklių 45.4 papunktis).

Pagal suformuotą administracinių teismų praktiką, gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Šis principas, be kita ko, suponuoja viešojo administravimo subjekto pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2017-10-31 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-5023-624/2017, 18 punktas*).

Bylos duomenimis nustatyta, jog pareiškėja ginčija Inspekcijos 2023-03-02 raštą Nr. RKD-700. Šiuo raštu pareiškėjai buvo atsakyta į jos teiktą 2023-02-06 patikslintą prašymą. Taigi, pareiškėja kreipėsi į Inspekciją prašydama anuliuoti priskaičiuotus delspinigius už nesumokėtą PVM nuo 2021 m. rugpjūčio mėn. iki 2023-01-31 imtinai ir sugrąžinti jau sumokėtus delspinigius 1189,78 Eur. Vertinant ginčijamo Inspekcijos 2023-03-02 rašto turinį matyti, jog pareiškėjai Inspekcija paaiškino, kad Inspekcija neturi juridinės teisės anuliuoti pagrįstai apskaičiuotų delspinigių, mokėtojui sugrąžinti jo sumokėtų delspinigių sumas. Inspekcija gali atleisti nuo delspinigių. Paaiškino, kad mokesčių mokėtojo atleidimo nuo delspinigių tvarką reglamentuoja MAĮ 100 straipsnis bei Taisyklių nuostatos. Pažymėtina, jog byloje nėra duomenų, kad pareiškėja būtų pasikreipusi į Inspekciją dėl atleidimo nuo delspinigių. Be to, pagal pridedamus dokumentus matyti, kad pareiškėja ne pirmą kartą teikia PVM deklaracijas (t. y. nuo 2017 metų), todėl turi būti susipažinusi tiek su MAĮ, tiek su

Taisyklių nuostatomis. Pareiškėjos nurodomi argumentai dėl Inspekcijos specialistų, pareiškėjos teigimu, klaidingos informacijos suteikimo, šiuo atveju vertinti kaip nepagrįsti, nes pareiškėja, būdama ne pirmą kartą PVM deklaracijų teikėja, turėjo ir galėjo būti susipažinusi su MAĮ nuostatomis, kuriose numatytas galimas atleidimas nuo delspinigių. Šiuo atveju pareiškėja tokio prašymo Inspekcijai neteikė, o sumokėjo priskačiuotą sumą. Įvertinus tai, kas išdėstyta, vertinti, kad ginčijamas Inspekcijos raštas yra nepagrįstas, neišsamus ar nemotyvuotas, Komisija neturi nei teisinio, nei faktinio pagrindo. Konstatuotina, jog dėl jau nustatytų aplinkybių nėra pagrindo tenkinti pareiškėjos išvestinį reikalavimą dėl įpareigojimo Inspekciją iš naujo nagrinėti pareiškėjos Inspekcijai pateiktus 2023-02-03 prašymą ir 2023-02-06 patikslintą prašymą dėl delspinigių gražinimo. Pažymėtina, jog esant konkrečioms aplinkybėms, pareiškėjai nėra apribota teisė kreiptis į Inspekciją su prašymu gražinti sumokėtus delspinigius. Pareiškėjo prašymo : <...> išreikalauti iš Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos visus sprendimus, kurių pagrindu pareiškėjai buvo paskaičiuotas PVM laikotarpiu nuo 2021 m. rugpjūčio mėn. iki 2023 m. sausio 31 d. imtinai ir susiję delspinigiai <...>, realizavimas yra procesinio pobūdžio nesukeliantis materialinių teisių pasekmių šioje byloje. Vadovaujantis teismų praktika kai skundžiamas aktas ar veiksmas akivaizdžiai jokių teisių pasekmių nesukelia, jis negali būti ginčo administraciniame teisme (šiuo atveju Komisijoje) objektu (žr., pvz., LVAT 2011 m. birželio 20 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartį administracinėje byloje Nr. A261-69/2011, Administracinė jurisprudencija Nr. 21, 2011 m.).

Atsižvelgdama į tai kas išdėstyta aukščiau bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminių administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos X. X. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Žydrūnas Plytnikas

Komisijos nariai

Remigijus Kalašnykas

Inga Lipnickienė

Mindaugas Siaurys